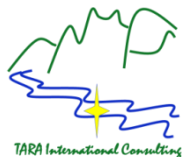

volkshilfe.
SOLIDARITÄT

NSHC
NOVOŠAPSKI HUMANITARNI CENTAR

WITH FUNDING FROM
 AUSTRIAN
DEVELOPMENT
COOPERATION

SEEED **Step III**

Preduzetništvo za početnike

Miloš Danilov

Šta je ?

Preduzetništvo je delatnost usmerena na pokretanje, organizovanje i inoviranje poslovanja preduzeća, sa osnovnim ciljem stvaranja novog tržišta i ostvarivanja dobiti.

Preduzetnik se definiše kao osoba koja organizuje i upravlja biznisom, preuzimajući rizik u cilju ostvarivanja profita.

Osnova uspešnog preduzetništva se temelji na tri stavke:

1. poznavanje - tržišta, kupaca, potreba, tehnologije, neke delatnosti.
2. sam preduzetnik - iskustvo, strast, upornost i istrajnost, ogroman rad.
3. ideja - san, cilj, neiskorišćena tržišna prilika.

Osobine dobrog preduzetnika:

- Energičnost
- Sklonost ka riziku
- Samouverenost
- Liderstvo
- Veštine komunikacija
- Veštine slušanja
- Etičnost
- Optimizam
- Postavljanje ciljeva
- Planiranje i organizovanje
- Donošenje odluka

Prednosti vođenja sopstvenog posla

Kao preduzetnik ste u svakom smislu „sam svoj gazda”. Tada imate potpunu slobodu da radite šta mislite da je najbolje za biznis i vašu karijeru. Prednosti preduzetništva su brojne:

Veća zarada – Umesto da radite za fiksnu platu, sada svi prihodi od posla idu vama (i državi kroz poreze koje plaćate). To je značajna promena u odnosu na rad u firmi gde ste najčešće jedan od šrafova koji doprinose kolektivno uspehu.

Sloboda – Možete da radite kada hoćete, u bilo koje vreme dana i noći, i to sa bilo koje lokacije na planeti. S obzirom na to da imate slobodu da birate poslovne partnere koji vam odgovaraju, niko ne može da vas ograniči (osim vas samih).

Radite ono što volite – Jedan od glavnih razloga zašto se neko odlučuje za samostalni rad jeste mogućnost da se posveti nečemu što zaista voli. Mnogima se desi da zarad visoke plate rade posao koji ne vole, a nisu spremni da se osamostale.

Izazovi preduzetništva

Svaki izbor u karijeri sa sobom donosi određene prednosti i mane. I dok će neko uvek radije da bude deo uspešne kompanije koja nudi odličnu platu, neko drugi će želeći da sam dođe do uspeha. Ipak, i to ima svoju cenu.

Ne postoji fiksno radno vreme – Zaboravite na rad od 9 do 5. Kad razvijate sopstveni biznis, biće vam prioritet da postavite sve na noge i dođete do prve značajne zarade. Mnogi privatnici rade i po 14 sati dnevno kako bi postigli cilj.

Nedostatak slobodnog vremena – Dešavaće se da ceo dan provedete u poslu, pa nećete stići da se posvetite samom sebi. Godišnji odmor možda nećete ni imati neko vreme jer nećete jednostavno imati vremena. Naravno, ovo su normalni izazovi kada je podizanje biznisa u pitanju.

Nesigurnost posla – Nije isto biti zaposlen u uspešnoj korporaciji i raditi na projektu od koga vam sve zavisi. S vremenom ćete imati stalne poslovne partnere, ali u početku ćete morati da se borite za svaku priliku.

Stres – Bez obzira na to da li ste uspešni ili to tek treba da postanete, stres će vas pratiti tokom karijere. Potrebno je da ga na pravi način kanališete kako biste bili produktivni.

Samostalan rad – Često ćete biti okrenuti samom sebi, moraćete stalno da se usavršavate kako biste bili uvek korak ispred konkurencije.

Pravne forme prilikom osnivanja radnje/firme :

- preduzetnik,
- privredno društvo,
- udruženje građana.

Registracija društava i preduzetnika obavlja se u skladu sa Zakonom o postupku registracije u Agenciji za privredne registre - APR.

www.apr.gov.rs

Preduzetnik ili privredno društvo

- Preduzetnik jeste fizičko lice registrovano u skladu sa Zakonom
- Privredno društvo može biti registrovano kao:
 - društvo sa ograničenom odgovornošću,
 - akcionarsko društvo,
 - ortačko društvo i
 - komanditno društvo.
- Preduzetnik odgovara ličnom imovinom, dok osnivač DOO-a ne odgovara ličnom imovinom, već imovinom društva.
- DOO ne može biti paušalno oporezovan, ali ne mogu ni svi preduzetnici biti paušalno oporezovani.
- Preduzetnik mora da ispuni kriterijume iz tkz. testa samostalnosti kako on ili njegovi klijenti ne bi bili dodatno oporezovani, dok DOO ne mora.
- DOO ne može registrovati mirovanje, dok preduzetnik može.
- Likvidacija DOO traje minimum 4 meseca.

Preduzetnik ili privredno društvo

Registracija preduzetnika je jeftinija i brža, niže su takse, kao i propisane kazne za učinjeni prekršaj. Preduzetnik može da plaća poreze i doprinose paušalno (prema unapred utvrđenom iznosu), a može i da se opredeli za isplatu lične zarade. Ipak, ova forma ima i svoje nedostatke, a to je da preduzetnik za sve obaveze nastale u vezi sa obavljanjem delatnosti odgovara celokupnom imovinom. To znači da ukoliko ne možete da izmirite svoje obaveze i dugovanja kao preduzetnik, moguće je da se dug namiri i iz vaše lične imovine.

Preduzetnik ili privredno društvo

Ukoliko se odlučite da osnujete privredno društvo potrebno je znati da je moguće da se registrujete kao ortačko, komanditno, akcionarsko društvo ili društvo s ograničenom odgovornošću (d.o.o.), koje je i daleko najzastupljenija forma. Iako poslovanje u formi d.o.o. omogućava fleksibilnost upravljanja i promene članova i smanjenu odgovornost budući da član odgovara samo do visine svog uloga, osnivanje d.o.o. je skuplje, veći su troškovi poslovanja, porezi i takse, i postoji obaveza vođenja dvojnog knjigovodstva. Društvo s ograničenom odgovornošću (d.o.o.) predstavlja najzastupljeniji izbor privrednika.

Postupak registracije preduzetničke radnje – osnovne stvari koje su neophodne

- registracija se vrši u APR-u, opštinskoj kancelariji ili elektronskim putem preko sajta APR-a,
- popunjavanje registracione prijave,
- očitana lična karta,
- dozvola ili saglasnost nadležnog organa, propisana Zakonom,
- taksa za osnivanje iznosi 1500,00 dinara.

Postupak registracije preduzetničke radnje – posebno obratiti pažnju prilikom registracije

- naziv firme (zauzetost, geografski pojmovi, sveci...),
- adresa sedišta (RGZ – u katastru upisana adresa),
- šifra delatnosti (šifarnik od 185 strana),
- status (nezaposleno lice, penzioner, iz radnog odnosa),
- porez (paušalno, poslovne knjige, PDV, kalkulator poreza),

Vežba: Popunjavanje registracione prijave osnivanja preduzetničke radnje

Република Србија
Агенција за привредне регистре

Бранкова 25, 11000 Београд, www.apr.gov.rs

ЈЕДИНСТВЕНА РЕГИСТРАЦИОНА ПРИЈАВА ОСНИВАЊА ПРАВНИХ ЛИЦА И ДРУГИХ СУБЈЕКТА И РЕГИСТРАЦИЈЕ У ЈЕДИНСТВЕНИ РЕГИСТАР ПОРЕСКИХ ОБВЕЗНИКА

*** НАПОМЕНА:**
Уз ЈРППС правна лица, која ће обављати привредну делатност, могу поднети ПРИЈАВУ ЗА ЕВИДЕНТИРАЊЕ ОБВЕЗНИКА ПОРЕЗА НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ, а предузетник и ЗАХТЕВ ДА ПОРЕЗ НА ПРИХОДЕ ОД САМОСТАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ ПЛАЋА НА ПАУШАЛНО УТВРЂЕН ПРИХОД.

☐ РЕГИСТАР ПРИВРЕДНИХ СУБЈЕКТА	☐ РЕГИСТАР СТРАНИХ УДРУЖЕЊА	☐ РЕГИСТАР УДРУЖЕЊА, ДРУШТАВА И САВЕЗА У ОБЛАСТИ СПОРТА
☐ РЕГИСТАР СТЕЧАЈНИХ МАСА	☐ РЕГИСТАР ЗАДУЖБИНА И ФОНДАЦИЈА	☐ РЕГИСТАР ПРИВРЕДНИХ КОМОРА
☐ РЕГИСТАР УДРУЖЕЊА	☐ РЕГИСТАР ПРЕДСТАВНИШТАВА СТРАНИХ ЗАДУЖБИНА И ФОНДАЦИЈА	☐ РЕГИСТАР ПРЕДСТАВНИШТАВА СТРАНИХ ПРИВРЕДНИХ КОМОРА
☐ РЕГИСТАР ЗДРАВСТВЕНИХ УСТАНОВА		

Пријаву подносим непосредно у Агенцији и захтевам да ми се изда потврда о поднетој пријави:

*** НАПОМЕНА:**
Уколико се пријава подноси због одбацивања раније поднете пријаве, потребно је да подносилац упише број претходно одбачене пријаве.

Пријава се подноси због одбацивања претходне пријаве број:

<p>НАЗИВ: <input style="width: 400px; height: 50px;" type="text"/></p> <p>Број потврде о извршеној резервацији назива <input style="width: 150px;" type="text"/> (уписује се само ако је извршена резервација назива): <input style="width: 150px;" type="text"/></p>	<p>МЕСТО ЗА БАРКОД додељује АПР</p>
---	--

Obaveze nakon registracije:

Nakon registracije treba **izraditi pečat (više nije obavezan)** i otvoriti **račun kod banke**. Da bi pečatorezac mogao da Vam legalno izradi pečat, morate da mu dostavite fotokopiju Rešenja o osnivanju uz original na uvid.

U procesu otvaranja računa kod banke, potreban je **obrazac overenih potpisa** (OP obrazac), osnivački akt, karton deponovanih potpisa i drugi obrasci po zahtevu banke overeni pečatom novoosnovanog privrednog subjekta.

Sledeći neophodan administrativni korak jeste **zaključenje ugovora o radu** sa zaposlenim licima i njihova prijava nadležnom PIO fondu i fondu za zdravstveno osiguranje i odlazak do Poreske uprave.

Nacrte ugovora o radu tipskog karaktera možete nabaviti u većini knjižara koje prodaju obrasce.

Koje su promene moguće nakon registracije:

Регистрациона пријава промене података - обавезни подаци

Додатак 01 - Пословно име/скраћено пословно име

Додатак 02 - Преводи пословног имена и/или скраћеног пословног имена

Додатак 03 - Седиште

Додатак 04 - Почетак обављања делатности

Додатак 05 - Време трајања предузетника

Додатак 06 - Прекид, односно наставак обављања делатности предузетника

Додатак 07 - Претежна делатност

Додатак 08 - Промена предузетника

Додатак 09 - Лични подаци регистрованих лица

Додатак 10 - Пословођа

Додатак 11 - Упис/брисање издвојеног места

Додатак 12 - Промена података о регистрованом издвојеном месту

Додатак 13 - Прокуристи

Додатак 14 - Забележбе

Додатак 15 - Ограничења овлашћења пословође у заступању

Додатак 16 - Електронска пошта/Контакт подаци/Адреса за пријем поште

Brisanje preduzetnika iz registra se vrši zbog:

- odjave,
- smrti ili gubitka poslovne sposobnosti,
- poslovni račun u blokadi 2 godine, na zahtev NBS ili PU,
- ako je registrovan na određeno vreme,
- u slučaju prestanka važećih odobrenja, licenci...
- promene pravne forme u formu privrednog društva,
- usled zabrane obavljanja delatnosti, pravosnažnom presudom.

Poreske obaveze preduzetnika (način vođenja poreskih obaveza)

- paušalno oporezivanje
- poslovne knjige- knjigovodstvo
- PDV
- test samostalnosti preduzetnika
- fiskalne kase

Paušalno oporezivanje

- Paušalno oporezivanje podrazumeva da preduzetnik svoje poreske obaveze plaća u fiksnom mesečnom iznosu koji mu saopšti Poreska uprava, i nema obavezu vođenja knjigovodstva.
- DOO ne može biti paušalno oporezovan, ali ne mogu ni svi preduzetnici biti paušalno oporezovani.

Paušalno oporezivanje

Preduzetnik može biti paušalno oporezovan, ali postoje određeni uslovi za paušalno oporezivanje, definisani u Zakonu o porezu na dohodak građana.

Pravo na paušalno oporezivanje ne može se priznati preduzetniku:

- koji obavlja delatnost iz oblasti reklamiranja i istraživanja tržišta
- koji obavlja delatnost iz oblasti: trgovine na veliko i trgovine na malo, hotela i restorana, finansijskog posredovanja i aktivnosti u vezi s nekretninama;
- čiji je ukupan promet u godini koja prethodi godini za koju se utvrđuje porez, odnosno čiji je planirani promet kada počinje obavljanje delatnosti – veći od 6.000.000 dinara;
- koji je evidentiran kao obveznik poreza na dodatu vrednost u skladu sa zakonom kojim se uređuje porez na dodatu vrednost.

Paušalno oporezivanje – angažovanje knjigovođe

- Preduzetnik paušalac u najvećem broju slučajeva nema potrebe da angažuje knjigovođu, jer svu kompletnu dokumentaciju veoma jednostavno može sam da vodi. Preduzetniku paušalcu je [knjigovođa](#) potreban u slučaju kada ima zaposlene radnike, pa je potrebno da [knjigovođa](#) svakog meseca uradi obračun zarada.
- Preduzetnik koji nije paušalac, mora voditi dvojno knjigovodstvo. Preduzetnici najčešće angažuju eksterne [knjigovodstvene agencije](#) radi vođenja knjiga.
- DOO-u je neophodno da ima knjigovodju.

Kalkulator paušalnog poreza i doprinosa

Na sajtu Poreske uprave – ePorezi može se utvrditi mesečni paušalni porez za određene delatnosti.

Na osnovu parametara koji se unesu u kalkulator, kao rezultat se dobija iznos poreza i doprinosa za 2021, 2022. i 2023. godinu.

<https://eporezi.purs.gov.rs/kalkulator-pausalnog-poreza-i-doprinosa.html>

Test samostalnosti preduzetnika

- Test samostalnosti preduzetnika treba da pokaže da li je preduzetnik samostalan u odnosu na svoje klijente.
- Preduzetnik mora da ispuni kriterijume iz tkz. testa samostalnosti kako on ili njegovi klijenti ne bi bili dodatno oporezovani, dok DOO ne mora.
- Ako preduzetnik i klijent posluju duže vreme, i prilikom kontrole Poreska uprava oceni da preduzetnik nije samostalan u odnosu na klijenta, transakcije u tom odnosu bi bile dodatno oporezovane. Ako je klijent iz Srbije, klijent bi bio u obavezi da plati dodatne poreze i doprinose, a ako je klijent iz inostranstva, preduzetnik bi bio u obavezi da plati dodatne poreze i doprinose.

Test samostalnosti preduzetnika

Detaljno [uputstvo u vezi sa testom samostalnosti preduzetnika](#) možete videti na sajtu Poreske uprave, a [digitalizovan test samostalnosti](#) možete uraditi na sajtu [online test samostalnosti preduzetnika](#) i oceniti da li da osnujete DOO (ako ne prolazite test samostalnosti) ili možete nastaviti sa razmatranjem opcije da osnujete preduzetnika (ako test pokaže da ste samostalni).

<https://www.neobilten.com/uradite-test-samostalnosti-preduzetnika/>

Vođenje poslovnih knjiga – preduzetnici

Preduzetnik koji ne ispunjava uslove za paušalno oporezivanje u obavezi je da vodi kompletno knjigovodstvo.

Kod preduzetnika vode se sledeće poslovne knjige:

- Finansijsko knjigovodstvo (glavna knjiga, promet poslovnih partnera, izvodi, blagajna...)
- Robno knjigovodstvo (nabavka, prodaja, proizvodnja, zalihe...)
- Obračun zarada
- Osnovna sredstva
- Fiskalna kasa (pojedine šifre delatnosti)
- Evidencije kod nadležnih organa (Poreska uprava, CROSO, APR, Fond zdravstva, itd...)
- PDV evidencija
- Ostale evidencije

Prednosti vođenja kompletnog knjigovodstva:

- Mogućnost zasnivanja radnog odnosa preduzetnika - vlasnika
Čime se postiže da se na poresku osnovicu plaća samo porez na dohodak građana od 10%. Ova mogućnost je od 01.01.2014. i koristi je najveći broj preduzetnika.
Ukoliko preduzetnik ne zasnuje radni odnos onda se na poresku osnovicu pored plaćanja poreza na dohodak građana plaćaju i doprinosi za PIO, ZDR i NZP što je manje isplativa opcija.
- Kompletan uvid u finansijsko knjigovodstvo (glavna knjiga, promet poslovnih partnera, izvodi, blagajna, osnovna sredstva...)
- Kompletan uvid u robno knjigovodstvo (nabavka, prodaja, proizvodnja, zalihe...)
- Stanje osnovnih sredstava
- Kompletna analitika svih ostalih evidencija

Kako se evidentirati za PDV

Evidentiranje PDV obveznika vrši se podnošenjem evidencione prijave Poreskoj upravi u elektronskom obliku, i to:

1. Preko portala Poreske uprave ePorezi, popunjavanjem elektronske forme, na Obrascu EPPDV – Prijava za evidentiranje obveznika poreza na dodatu vrednost;
2. Prilikom registracije privrednog subjekta kod Agencije za privredne registre (APR), podnošenjem evidencione prijave Poreskoj upravi, preko APR, na Obrascu JRPPS – Jedinствена registraciona prijava osnivanja pravnih lica i drugih subjekata i registracije u jedinstveni registar poreskih obveznika koji je propisan pravilnikom kojim se uređuje dodela poreskog identifikacionog broja pravnim licima, preduzetnicima i drugim subjektima za čiju registraciju nadležan APR.

Sve neophodne informacije o pristupu portalu Poreske uprave ePorezi dostupne su na adresi: <http://www.purs.gov.rs/e-porezi/portal.html>.

Fiskalna kasa

Fiskalna kasa je uređaj za registrovanje podataka o vrednosti prodatog dobra i izvršene usluge unetih u njenu bazu podataka o dobrima i uslugama koji se na propisani način saopštavaju kupcu dobara, odnosno korisniku usluga, uz istovremeno evidentiranje na kontrolnoj traci fiskalne kase, njihovo periodično evidentiranje u fiskalnoj memoriji fiskalne kase i formiranje i štampanje fiskalnih dokumenata.

Fiskalni dokumenti su fiskalni isečak, dnevni izveštaj, periodični izveštaj i presek stanja, koji u sebi sadrže fiskalni logo.

Zakon o fiskalnim kasama -

https://www.paragraf.rs/propisi/zakon_o_fiskalnim_kasama.html

Fiskalne kase

Sužen spisak delatnosti u kojima se radi “sa kešom”, a ne zahteva se posedovanje fiskalne kase važiće od 1. januara 2022. godine. Svi oni koji u narednom periodu planiraju da pokrenu neki svoj biznis, koji uključuje promet na malo - bilo da je u pitanju prodaja preko interneta ili kozmetički salon, **u početni trošak trebalo bi da uračunaju i vrednost fiskalne kase, softvera i interneta.**

Frizer, kozmetičar, fotograf, moler, majstori raznih fela: oni koji ugrađuju stolariju, farbaju i zastakljuju, malterišu, ruše, popravljaju računare, popravljaju nameštaj, hemijski čiste tekstilne i krznene proizvode, popravljaju mašine, održavaju brodove, ali i oni koji friziraju, feniraju i drže kozmetičke salone - svi oni po sadašnjim propisima oslobođeni su obaveze korišćenja fiskalne kase, ali od januara - neće biti.

Fiskalne kase - novine

Promene od 1.januara naredne godine

Da li je neko paušalac ili preduzetnik koji plaća porez na ostvareni dohodak, ili je otvorio svoju firmu - iz ugla obaveze posedovanja fiskalne kase više nije važno.

Tačnije - neće biti bitno od 1. januara 2022. godine kada počinje primena novog Zakona o fiskalizaciji i pratećih podzakonskih akata kojim se definiše - ko će i dalje smeti da posluje bez fiskalne kase.